

DSI

2016-02-19 [Signature]

P. B. Aleksander

22.02.2016

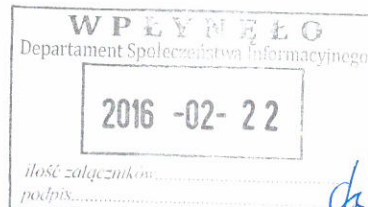
[Signature]

Warszawa, dnia 15 lutego 2016 r.

**PREZES
URZĘDU KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ**

Magdalena Gaj

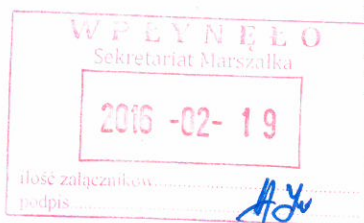
DHRT.WPS.6082.1.2016.2

19/02/2016 09:24
DK/11984/2016

5r0D2YssX

Zarząd Województwa Podlaskiego
ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 1
15-888 Białystok

Opinia w sprawie

„Umowy ramowej o dostępie telekomunikacyjnym do infrastruktury Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej – Województwo Podlaskie”

W odpowiedzi na pismo Zarządu Województwa Podlaskiego z siedzibą w Białymstoku (dalej „Województwo Podlaskie”) z dnia 4 lutego 2016 r. (data wpływu do Urzędu Komunikacji Elektronicznej w dniu 4 lutego 2016 r.) w sprawie przekazania Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej „Prezes UKE”) „Umowy ramowej o dostępie telekomunikacyjnym do infrastruktury Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej – Województwo Podlaskie” (dalej „Oferta ramowa”),

zatwierdzam opłaty za dostęp hurtowy przedstawione w Ofercie Ramowej.

Uzasadnienie

Na mocy decyzji z dnia 10 listopada 2011 r. nr K(2011)8121 dotyczącej notyfikacji pomocy państwa SA.33441 (2011/N), SA.33440 (2011/N), SA. 33439 (2011/N), SA. 33438 (2011/N) oraz SA. 30851 (2011/N) – Polska Projekt pt. Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej (dalej „Decyzja notyfikacyjna”), Komisja Europejska stwierdziła, że środek dotyczący wspierania budowy szkieletowej i dystrybucyjnej sieci światłowodowej obejmującej województwo Polski Wschodniej (w tym m.in. województwo podlaskie – regionalna podlaska sieć szerokopasmowa, dalej „PSS”) jest zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 880, z późn. zm.) podmiot, który wykorzystał środki publiczne, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia

27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, do budowy, przebudowy lub remontu infrastruktury telekomunikacyjnej wykorzystywanej do świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub publicznej sieci telekomunikacyjnej lub nabył prawa do takiej infrastruktury lub sieci oraz jego podmioty zależne, jest zobowiązany zagwarantować współkorzystanie oraz dostęp telekomunikacyjny do takiej infrastruktury oraz sieci przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, jeżeli taki obowiązek wynika z przepisów o pomocy publicznej, decyzji, umów lub innych aktów, na podstawie których nastąpiło finansowanie ze środków publicznych tej budowy, przebudowy lub remontu lub nabycia praw, na zasadach tam określonych.

Zgodnie z motywem 54 Decyzji notyfikacyjnej opłaty nałożone przez operatora infrastruktury będą zatwierdzane, a następnie monitorowane i weryfikowane przez Prezesa UKE. W związku z powyższym, operator infrastruktury PSS, zrealizowanej z wykorzystaniem środków publicznych na podstawie Decyzji notyfikacyjnej, jest zobowiązany uzyskać akceptację Prezesa UKE w zakresie wysokości opłat określonych w Ofercie ramowej. Ponadto, zgodnie z motywem 109 Decyzji notyfikacyjnej obowiązki związane z dostępem będzie nadzorował Prezes UKE.

W dniu 30 września 2014 r. Prezes UKE opublikował „Stanowisko Prezesa UKE w sprawie realizacji obowiązku zapewnienia współkorzystania oraz dostępu telekomunikacyjnego do infrastruktury telekomunikacyjnej lub publicznej sieci telekomunikacyjnej wybudowanej w ramach regionalnych sieci szerokopasmowych” (dalej „Stanowisko”).

W dniu 12 grudnia 2014 r. Prezes UKE opublikował „Ofertę referencyjną dla Operatorów Infrastrukturalnych określającą warunki zapewnienia dostępu do Regionalnych Sieci Szerokopasmowych” (dalej „Oferta referencyjna”) wraz z „Wytocznymi dotyczącymi wyznaczania opłat za dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej Regionalnych Sieci Szerokopasmowych” (dalej „Wytoczne”).

Do dnia złożenia wniosku o akceptację cennika sieci PSS Województwo Podlaskie nie dokonało wyboru operatora infrastruktury sieci PSS. Województwo Podlaskie zdecydowało się na samodzielne opracowanie Oferty ramowej i zwróciło się do Prezesa UKE o jej akceptację.

Biorąc pod uwagę powyższe, Prezes UKE stwierdził co następuje:

Zgodnie z motywem 42 Decyzji notyfikacyjnej operator infrastruktury PSS może oferować dostęp do infrastruktury PSS wyłącznie na kwalifikowanych obszarach i na zasadach wynikających z Decyzji notyfikacyjnej (zasada dostępu warunkowego). Zasada dostępu warunkowego znalazła odzwierciedlenie w Wytocznych. Dostęp warunkowy oznacza zakaz podłączania do PSS podstawowej infrastruktury szerokopasmowej, jeżeli węzeł PSS jest zlokalizowany w miejscowości, w której występuje dostateczna konkurencja na poziomie takiej sieci lub gdzie istnieją co najmniej dwie konkurujące infrastruktury podstawowej łączności szerokopasmowej. Postanowienia Oferty ramowej nawiązują do szczególnych warunków dostępu telekomunikacyjnego do infrastruktury PSS określonych w Decyzji notyfikacyjnej. W Ofercie ramowej określono obszary, wynikające z Decyzji notyfikacyjnej, na których mogą być świadczone usługi z wykorzystaniem infrastruktury PSS. Oferta ramowa zobowiązuje przedsiębiorców telekomunikacyjnych korzystających z infrastruktury PSS do przestrzegania powyższych zasad i zastrzega możliwość przeprowadzania przez operatora

infrastruktury PSS czynności kontrolnych w tym zakresie. Takie ograniczenia w użytkowaniu sieci PSS zmniejszą ryzyko zakłócania konkurencji względem dostawców podstawowych usług szerokopasmowych.

Zgodnie z motywem 48 Decyzji notyfikacyjnej usługi hurtowe powinny obejmować aktywny dostęp poprzez zapewnianie usług transmisyjnych, a także dostęp pasywny poprzez zapewnianie dostępu do usług dzierżawy ciemnych włókien oraz dzierżawę kanalizacji kablowej. Oferta ramowa zawiera katalog podstawowych usług hurtowych, tj. usługi transmisji danych Ethernet oraz dzierżawę ciemnego włókna i kanalizacji kablowej, jak również katalog usług komplementarnych, tj. usługi kolokacji, połączenia sieci, jak również nadzór. Należy zauważyć, że Oferta ramowa obejmuje również katalog usług dodatkowych, tj. dzierżawę kanału optycznego oraz usługi tranzytu IP.

W zakresie katalogu podstawowych usług hurtowych w Ofercie ramowej zaproponowano tryb rozliczeń zgodny z powszechnie przyjętymi praktykami rynkowymi. Podobnie jest w przypadku trybu rozliczeń za usługi dodatkowe oraz usługi komplementarne.

Zgodnie z Ofertą ramową usługi transmisyjne rozliczane są na podstawie opłaty dla określonej przepływności, niezależnej od kilometrażu w rozbiciu na kilka grup przepływnościowych, a usługi dostępu do ciemnego włókna i kanalizacji kablowej rozliczane są za długość dzierżawionego odcinka. W przypadku usługi kolokacji, Oferta ramowa przewiduje możliwość korzystania z przestrzeni 1U w szafie telekomunikacyjnej. Ponadto, usługa kolokacji nie obejmuje dzierżawy powierzchni pod szafy telekomunikacyjne innych przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Należy zauważyć, że usługa kolokacji jest usługą komplementarną, nie wskazaną wprost w treści Decyzji notyfikacyjnej, zaś dostęp do infrastruktury PSS może być zapewniony w sposób efektywny również dzięki alternatywnym usługom (transmisja danych Ethernet). W związku z powyższym, ograniczenia Oferty ramowej w zakresie usługi kolokacji nie są na tyle istotne, aby można było je uznać za niezgodne z obowiązkiem zapewnienia otwartego dostępu do infrastruktury PSS.

Zgodnie z motywem 52 Decyzji notyfikacyjnej ceny dostępu hurtowego powinny być oparte na przeciętnych (regulowanych) cenach hurtowych za porównywalne usługi stosowane na bardziej otwartych na konkurencję obszarach lub, wobec braku takich publikowanych cen, na cenach określonych lub zatwierdzonych przez krajowy organ regulacyjny. Mając na względzie postanowienia Decyzji notyfikacyjnej, Prezes UKE przeanalizował konkretne poziomy opłat za poszczególne usługi podstawowe wskazane w Ofercie ramowej.

W przypadku usług transmisji danych Ethernet Prezes UKE stwierdził, że opłaty określone w Ofercie ramowej dla poszczególnych przepływności nie odbiegają znacząco od zakresów opłat rynkowych, przeanalizowanych przez Prezesa UKE i podsumowanych w Wytycznych. Precyzując, dla poszczególnych przedziałów przepływności opłaty za transmisję danych Ethernet kształtują się następująco:

- dla przepływności 10 Mb/s - 400 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 100 Mb/s - 700 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 200 Mb/s - 850 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 300 Mb/s - 900 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 500 Mb/s - 1 000 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 1 Gb/s - 1 200 PLN miesięcznie,

- dla przepływności 5 Gb/s - 1 800 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 10 Gb/s - 2 200 PLN miesięcznie,

podczas gdy zidentyfikowany poziom opłat rynkowych, dla wyżej podanych przepływności, przeanalizowanych przez Prezesa UKE kształtował się odpowiednio w następujących przedziałach:

- dla przepływności 30 Mb/s - 643-827 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 100 Mb/s - 745-1000 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 500 Mb/s - 995-1700 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 1 Gb/s - 1185-2507 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 10 Gb/s - 2112-5255 PLN miesięcznie.

Należy podkreślić, że Oferta ramowa w ramach rozwiązań elastyczności cenowej dla usług transmisyjnych przewiduje opusty których wysokość uzależniona jest od potencjału danego obszaru – wraz ze zmniejszaniem się potencjału obszaru zwiększeniu ulega potencjalny opust, co jest w pełni zbieżne z Wytycznymi i w ocenie Prezesa UKE jest działaniem skierowanym na uatrakcyjnienie Oferty ramowej, w szczególności na terenach będących białymi plamami, charakteryzujących się relatywnie niskim popytem na usługi szerokopasmowe.

W przypadku usługi dzierżawy ciemnego włókna światłowodowego, należy stwierdzić, iż zawarta w Ofercie ramowej opłata (90 PLN/km/mies.) za dzierżawę jednego włókna również nie odbiega znacząco od aktualnie stosowanych na rynku opłat, które dla przebiegów pozamiejskich kształtują się w zakresie od 100 do 160 PLN/km/mies. Oferta ramowa w ramach rozwiązań elastyczności cenowej dla dzierżawy ciemnych włókien, podobnie jak w przypadku usług transmisyjnych, proponuje opusty potencjałowe, co należy uznać za korzystne z punktu widzenia pobudzania inwestycji w białych plamach.

Po analizie propozycji przedstawionej w Ofercie ramowej w zakresie opłaty za dzierżawę pełnego otworu kanalizacji kablowej o przekroju 40 mm wynoszącej 0,90 PLN/m/mies., Prezes UKE stwierdził, że zaproponowany w Ofercie ramowej poziom opłat stanowi dolny limit w przedziale opłat rynkowych za analogiczne usługi podsumowanych w Wytycznych, tj. przedział opłat od 0,90 do 2,19 PLN/m/mies. Co więcej, Oferta ramowa przewiduje proporcjonalnie niższe opłaty abonamentowe w przypadku dzierżawy miejsca pod kabel o określonej średnicy, co należy uznać za korzystny, z punktu widzenia operatorów sieci dostępowych, element elastyczności cenowej.

Prezes UKE wskazuje, że opłata za usługę kolokacji w węzłach dystrybucyjnych zaproponowana w Ofercie ramowej (tj. 70 PLN/mies. za dzierżawę przestrzeni 1U) jest zgodna z ustalonym przez Prezesa UKE poziomem opłat rynkowych za analogiczne usługi, który kształtuje się w przedziale od 23 PLN do 97 PLN miesięcznie za dzierżawę przestrzeni 1U w szafie telekomunikacyjnej. Zaproponowana w Ofercie ramowej opłata za kolokację w węzłach szkieletowych (tj. 100 PLN/mies. za dzierżawę przestrzeni 1U) nieznacznie przekracza poziom opłat rynkowych, co jednak w ocenie Prezesa UKE jest dopuszczalne, ponieważ węzły szkieletowe znajdują się głównie na obszarach średnio i wysoko konkurencyjnych.

Prezes UKE zwrócił uwagę, że usługa nadzoru określona w Ofercie ramowej wiąże się z naliczeniem opłat o następujących wysokościach:

	poniedziałek-piątek w godzinach 7:30-15:30	poniedziałek-piątek w godzinach 15:30-7:30, soboty, niedziele i dni ustawowo wolne od pracy
Oplata za nadzór – ryczałt 2h	180 PLN/h	400 PLN/h
Oplata za nadzór – za każdą rozpoczętą godzinę powyżej 2h	60 PLN/h	80 PLN/h

Rekomendowane przez Prezesa UKE opłaty za nadzór nie przewidują ryczałtu i kształtują się w sposób następujący:

	w godzinach 8-16	w godzinach 16-22 i 6-8	w godzinach 22-6 i święta
Oplata za nadzór	67 PLN/h	91 PLN/h	110 N/h

W toku prac nad akceptacją Oferty ramowej Województwo Podlaskie wyjaśniło, że opłata ryczałtowa za nadzór służy do odzyskania kosztów stałych, ponoszonych w związku ze sprawowaniem nadzoru (m.in. kosztów dojazdu na miejsce sprawowania nadzoru). Stosowanie takiej opłaty jest przyjętą praktyką wśród operatorów infrastruktury regionalnych sieci szerokopasmowych. W przekazanym uzasadnieniu wysokości opłat ryczałtowych przyjętych w Ofercie ramowej, Województwo Podlaskie wskazało na szereg czynników które miały wpływ na poziom opłat za usługę nadzoru. Elementami które wzięto pod uwagę były:

- uwarunkowania topologiczne terenu (rozległość projektu),
- składniki kosztowe (koszt obsługi zlecenia, koszt transportu czy koszt roboczogodziny),
- wysokość opłat rynkowych,
- odstąpienie od pobierania opłat jednorazowych w przypadku usługi dzierżawy kanalizacji kablowej i kolokacji,
- poziom opłat za nadzór pobieranych przez operatorów infrastruktury innych regionalnych sieci szerokopasmowych.

W ocenie Województwa Podlaskiego powyższe czynniki mają wpływ na relatywnie wysoki koszt związany ze świadczeniem usługi nadzoru. Województwo Podlaskie wskazało ponadto na relatywnie niską stawkę godzinową nadzoru, która w przypadku konieczności przeprowadzenia nadzoru długotrwałego obniży średnią opłatę godzinową za sprawowanie nadzoru. Mając na względzie powyższe Prezes UKE stwierdził, że zaproponowane odstępstwo od rekomendowanego poziomu opłat za nadzór jest uzasadnione i nie narusza zasady otwartego dostępu do sieci PSS.

W Wytycznych Prezesa UKE, opłaty rynkowe nie uwzględniają specyfiki poszczególnych obszarów, co uzasadnia posługiwanie się w Ofercie ramowej opustami uzależnionymi od potencjału danego obszaru (kategorie związane z liczbą mieszkańców danego obszaru). Zaproponowane w Ofercie ramowej podejście do zastosowania elastyczności cenowej nie budzi wątpliwości Prezesa UKE i jest zgodne z Wytycznymi. Jednocześnie wskazać należy, iż Oferta ramowa określa w jasny sposób podejście do łączenia poszczególnych rabatów (sumowanie dostępnych opustów), czy kwestii ustalania opłat dla odcinków infrastruktury przechodzących przez obszary o różnych poziomach cennikowych opustów (opusty

są stosowane, jeżeli przynajmniej jedno zakończenie łącza występuje w określonym powyżej obszarze, jeżeli oba zakończenia występują w ww. miejscowościach w wycenie stosuje się korzystniejszy opust).

Zdaniem Prezesa UKE, Oferta ramowa (zawarty w niej zakres usługowy i poziomy opłat) umożliwia stworzenie oferty przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych w oparciu o przyłączoną do PSS sieć dostępową. Co więcej, należy zauważyć, że zaproponowany w Ofercie ramowej poziom opłat ogranicza ryzyko niepożądanego wpływu stosowania Oferty ramowej na istniejącą konkurencję na rynku telekomunikacyjnym.

Prezes UKE, po przeanalizowaniu Oferty ramowej, zatwierdza opłaty za dostęp hurtowy w niej przedstawione. Jednocześnie Prezes UKE przeanalizował także pozacenowe postanowienia Oferty ramowej.

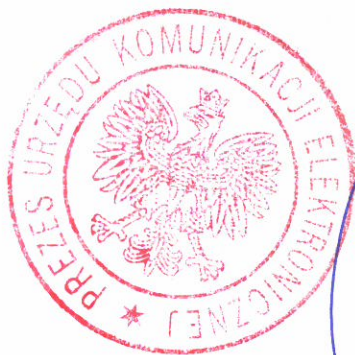
Zgodnie z motywem 48 Decyzji notyfikacyjnej *„Kluczowym celem projektu Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej [w tym PSS – przyp. aut.] jest zapewnienie przepustowości każdemu operatorowi trzeciemu, który chce podłączyć swoją infrastrukturę ostatniej mili zgodnie z zasadami określonymi powyżej. Zatem zapewnianie dostępu hurtowego będzie odbywać się na podstawie niedyskryminujących warunków gwarantujących wolny dostęp”*. Zasady te zgodnie z Decyzją notyfikacyjną dotyczą zapewniania dostępu do infrastruktury PSS w sposób otwarty, przejrzysty i niedyskryminujący. W opinii Prezesa UKE jednym z podstawowych warunków otwartego dostępu na warunkach niedyskryminujących jest między innymi zapewnienie wszystkim zainteresowanym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym dostępu do wszelkich istotnych informacji na temat infrastruktury PSS. Oferta referencyjna rekomenduje publikowanie takich informacji, a ponadto określa szczegółowo zakres i wymogi, jakim powinny odpowiadać udostępniane informacje. Oferta ramowa przewiduje obowiązek publikowania informacji dotyczących infrastruktury PSS, określa zakres tych informacji oraz wymogi jakim powinny one odpowiadać. Tym samym, w opinii Prezesa UKE, szczegółowe informacje określone w Ofercie ramowej dotyczące infrastruktury PSS czynią zadość wymaganiom wynikającym z Decyzji notyfikacyjnej oraz przyczynią się do zwiększenia atrakcyjności Oferty ramowej poprzez umożliwienie prawidłowego złożenia wniosku o zawarcie umowy szczegółowej, sporządzenia biznes planu oraz efektywnego korzystania z usług hurtowych.

Mając na względzie konieczność zapewnienia dostępu hurtowego do infrastruktury PSS w sposób efektywny (zgodnie z motywem 48 Decyzji notyfikacyjnej), Prezes UKE zwrócił szczególną uwagę na kwestię poziomu jakości świadczonych usług. Zgodnie z Ofertą referencyjną, zalecany poziom jakości usług jest określony jako parametr miesięcznej dostępności usług na poziomie 99,7%; czas reakcji na awarię 60 min.; czas usunięcia awarii 12h przy maksymalnym poziomie prac planowych (które nie są uwzględniane przy wskaźniku miesięcznej dostępności usługi) wynoszącym 24h/rok. Oferta ramowa zakłada trzy poziomy model jakości świadczonych usług. Oferta ramowa określa wysokość: rocznej dostępności usługi w zakresie od 99,5 do 99,9%; czasu reakcji na awarię od 60 do 180 min. oraz czasu usunięcia awarii od 8h do 24h przy maksymalnym poziomie trwania prac planowych 24h/rok.

W związku z powyższym stwierdzić należy, iż w zakresie parametrów jakościowych Oferta ramowa spełnia wymagania konieczne do zapewnienia efektywnego otwartego dostępu do sieci PSS.

Podsumowanie

Niniejsza opinia dotyczy zgodności Oferty ramowej z postanowieniami Decyzji notyfikacyjnej w zakresie wysokości opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego do infrastruktury PSS. Opinia nie uwzględnia żadnych okoliczności faktycznych właściwych dla współpracy operatora infrastruktury PSS z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, w szczególności niniejsza opinia nie uwzględnia specyficznych uwarunkowań występujących na poszczególnych obszarach objętych zasięgiem infrastruktury PSS. Należy podkreślić, że ze względu na znaczne różnicowanie tych uwarunkowań zaleca się elastyczne podejście w zakresie stosowania przez operatora infrastruktury PSS Oferty ramowej we współpracy z innymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi. Mając na względzie uprawnienia Prezesa UKE do rozstrzygania sporów międzyoperatorskich w zakresie dostępu telekomunikacyjnego do infrastruktury PSS, należy podkreślić, że takie spory będą rozstrzygane w sposób indywidualny z uwzględnieniem okoliczności faktycznych danej sprawy. Z tego względu warunki dostępu do infrastruktury PSS określane przez Prezesa UKE w odniesieniu do konkretnego stanu faktycznego mogą różnić się od warunków przedstawionych w Ofercie ramowej. Prezes UKE wskazuje, iż rozstrzygając ewentualny konkretny spór międzyoperatorski w zakresie dostępu do infrastruktury PSS, będzie zmierzał do ograniczenia ryzyka wystąpienia zagrożeń we wzajemnej współpracy międzyoperatorskiej, w tym także tych wskazanych w niniejszej opinii.

PREZES
Magdalena Gaj

URZĄD KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ
Departament Hurtowego Rynku Telekomunikacyjnego
ul. M. Kasprzaka 18/20
01-211 Warszawa

0445 - WP 5, 6082, A. 2016, 2

POLECONY
za potwierdzeniem
odbioru

R

(00)859007734076074722

(00)859007734076074722

URZĄD KOMUNIKACJI
ELEKTRONICZNEJ
ul. M. Kasprzaka 18/20, 01-211 Warszawa
tel. +48 (0 22) 53 49 112
fax. +48 (0 22) 53 49 162

POLSKA
04,18
ZŁ

113

W PŁYNEŁO
Kancelaria Ogólna
2016-02-19
Ilość załączników
podpis

ZAKŁAD WÓJCE WODZIŁA PODWASUŁEŁO

ul. WAKOWA 1A SIEFANA USŁYŚNIEŁO A

15-888 BIAŁYSTOK